

30.06.2023

Evoluția conturilor internaționale ale Republicii Moldova în trimestrul I 2023 (date provizorii) - comunicat de presă

Conform datelor preliminare, în trimestrul I 2023, deficitul contului curent al balanței de plăți a scăzut cu 4,4 la sută comparativ cu trimestrul I 2022 și a totalizat 545,41 mil. USD, raportul acestuia la PIB fiind de 16,1 la sută. Scăderea deficitului contului curent a fost determinată de majorarea excedentului la servicii și venituri secundare, combinat cu excedentul înregistrat la venituri primare, care au acoperit creșterea deficitului comerțului exterior cu bunuri.

Deficitul comerțului exterior cu bunuri înregistrat în balanța de plăți, în trimestrul I 2023, a constituit 1 255,02 mil. USD și s-a majorat cu 28,6 la sută comparativ cu perioada similară a anului precedent, pe seama creșterii mai accentuate a valorii importurilor (+288,99 mil. USD) decât a exporturilor (+10,19 mil. USD).

În trimestrul I 2023, raportul de schimb¹ în comerțul exterior cu bunuri a fost unul nefavorabil (89,8 la sută), ameliorându-se ușor față de perioada similară a anului 2022 (+4,3 p.p.).

Majorarea exporturilor de bunuri², în trimestrul I 2023, a fost determinată de majorarea de 2,6 ori (+163,89 mil. USD) a livrărilor către CSI, preponderent către Ucraina, iar exporturile către UE au scăzut cu 9,4 la sută (-53,67 mil. USD) și către alte țări - cu 46,9 la sută (-99,95 mil. USD). Cea mai mare contribuție la creșterea exportului au avut-o produsele minerale, a căror valoare s-a majorat cu 129,65 mil. USD (de 13,1 ori), în mare parte pe seama reexportului de uleiuri din petrol și din minerale bituminoase în Ucraina. În pofida diminuării cu 27,3 la sută (-164,08 mil. USD) a exportului de produse agroalimentare, acestea au fost, în continuare, principala categorie de bunuri exportate. Diminuarea exporturilor de produse agroalimentare a fost determinată, în principal, de scăderea, de 5,5 ori (-109,77 mil. USD) a exportului de semințe de floarea soarelui, precum și a porumbului - de 2,6 ori (-100,55 mil. USD). De menționat creșterea de 3,8 ori (+30,78 mil. USD) a exportului de grâu și meslin.

Creșterea importului de bunuri³, în trimestrul I 2023, a fost determinată de majorarea cu 36,1 la sută a livrărilor din UE (ele deținând ponderea majoră de 62,6 la sută din total), fiind urmate de livrările din alte țări, care au sporit cu 31,3 la sută, în timp ce importurile din CSI s-au diminuat cu 29,8 la sută. Evoluția importului a fost condiționată de produsele minerale, care s-au majorat cu 22,6 la sută comparativ cu trimestrul I 2022, în mare parte pe seama creșterii importurilor de uleiuri din petrol sau uleiuri din minerale bituminoase din România, cu 68,9 la sută (+126,20 mil. USD). De menționat și scăderea cu 310,73 mil. USD a importului de gaz de sondă și alte hidrocarburi gazoase din Rusia, în pofida creșterii importului gazului de sondă și al altor hidrocarburi gazoase din Ucraina (121,9 mil. USD), ceea ce a afectat semnificativ importurile din CSI.

Excedentul comerțului exterior cu servicii, în trimestrul I 2023, s-a majorat cu 60,8 la sută față de trimestrul I 2022 și a totalizat 269,01 mil. USD. Evoluția exporturilor a fost determinată de majorarea serviciilor de transport cu 59,0 la sută, până la 126,82 mil. USD (dintre care, transportul auto de mărfuri a crescut cu 66,0 la sută, până la 69,01 mil. USD, iar transportul aerian de pasageri cu 40,2 la sută, până la 18,76 mil. USD), precum și a serviciilor de informatică cu 33,9 la sută, până la 132,78 mil. USD. Ponderea majoră la export (28,5 la sută) a revenit în continuare serviciilor de călătorii, care s-au majorat cu 9,1 la sută, până la 166,97 mil. USD. De menționat că 77,5 la sută au fost călătoriile personale, în creștere cu 6,6 la sută, până la 129,45 mil. USD, dintre care estimările privind consumul și cheltuielile refugiaților în valoare de 29,76 mil. USD.

Majorarea importurilor a fost determinată de evoluția serviciilor de călătorii, care au crescut cu 32,0 la sută, până la 100,78 mil. USD, în special pe seama sporirii cu 48,0 la sută, până la 68,23 mil. USD, înregistrată la călătoriile personale.

Importurile de servicii de transport s-au majorat cu 0,9 la sută, până la 123,14 mil. USD, având cea mai mare pondere (38,8 la sută) din totalul importurilor de servicii.

În trimestrul I 2023, veniturile primare au înregistrat un excedent în valoare de 62,35 mil. USD, comparativ cu deficitul de 1,53 mil. USD din trimestrul I 2022. În cadrul intrărilor, majorarea a fost determinată de creșterea de 17,5 ori a veniturilor din gestionarea activelor de rezervă, până la 31,80 mil. USD, dar și de creșterea cu 8,1 la sută, până la 211,29 mil. USD, a remunerării salariaților rezidenți pentru munca prestată patronilor nerezidenți, având ponderea de 85,2 la sută din totalul intrărilor de venituri primare. În cadrul ieșirilor, diminuarea a fost cauzată de scăderea cu 22,7 la sută a veniturilor din investiții directe ce revin nerezidenților, ca urmare a diminuării cu 25,2 la sută a profiturilor reinvestite, până la 98,80 mil. USD.

La veniturile secundare, în trimestrul I 2023, s-a înregistrat o majorare a excedentului, cu 57,5 la sută, față de perioada similară a anului precedent, până la 378,25 mil. USD. Transferurile personale primite din exterior de rezidenți s-au majorat cu 13,1 la sută și au constituit 266,39 mil. USD, în timp ce ieșirile acestora au scăzut cu 42,5 la sută și au însumat 74,49 mil. USD. Intrările din asistență tehnică, ajutorul umanitar și granturile în cadrul cooperării internaționale pentru toate sectoarele instituționale, în trimestrul I 2023, au crescut cu 55,7 la sută și au totalizat 92,16 mil. USD.

Remiterile personale (suma remunerării nete a salariaților, a transferurilor personale și a celor de capital între gospodăriile casnice) primite de rezidenții Republicii Moldova, în trimestrul I 2023, s-au majorat cu 11,1 la sută față de trimestrul I 2022 și au constituit 464,32 mil. USD, ceea ce reprezintă 13,7 la sută raportat la PIB.

Contul de capital a consemnat, în trimestrul I 2023, un excedent de 16,74 mil. USD, comparativ cu deficitul de 6,95 mil. USD din perioada similară a anului 2022. Soldul contului de capital a fost determinat de intrările nete de capital înregistrate în sectorul privat (9,99 mil. USD), în timp ce intrările de asistență tehnică din exterior primită de administrația publică pentru finanțarea proiectelor investiționale au constituit doar 6,69 mil. USD.

Suma soldurilor contului curent și contului de capital denotă că, drept rezultat al tranzacțiilor curente și de capital ale rezidenților Republicii Moldova cu nerezidenții, necesarul net de finanțare externă, în trimestrul I 2023, a constituit 528,67 mil. USD, ceea ce reprezintă 15,6 la sută în raport cu PIB.

În trimestrul I 2023, contul financiar s-a soldat cu intrări nete de mijloace financiare în valoare de 456,04 mil. USD, ca urmare a majorării nete a pasivelor rezidenților față de nerezidenți cu 405,83 mil. USD, precum și a scăderii nete a activelor financiare externe ale rezidenților cu 50,21 mil. USD.

Diminuarea netă a activelor externe, ce reprezintă intrări nete de mijloace financiare, pe parcursul trimestrului I 2023, a fost determinată de micșorarea cu 278,36 mil. USD a activelor sub formă de numerar și depozite. Concomitent, s-a înregistrat creșterea activelor de rezervă cu 155,57 mil. USD, a activelor sub formă de împrumuturi - cu 36,88 mil. USD, a creditelor comerciale și avansurilor - cu 17,47 mil. USD, a investițiilor directe - cu 18,11 mil. USD.

Creșterea netă a pasivelor financiare externe reflectă preponderența intrărilor de mijloace financiare de la nerezidenți. Angajamentele externe sub formă de împrumuturi au înregistrat o creștere netă de 164,46 mil. USD, determinată, în mare parte, de împrumuturile noi contractate de către administrația publică. Angajamentele externe sub formă de investiții directe s-au majorat cu 143,49 mil. USD, pe seama reinvestirii profiturilor în sumă de 98,80 mil. USD, participațiile la capital și acțiunile în proprietatea nerezidenților cu 25,49 mil. USD, precum și instrumentele de natură datoriei cu 19,20 mil. USD. La creșterea pasivelor au contribuit și cele sub formă de credite comerciale și avansuri, care s-au majorat cu 99,75 mil. USD, în timp ce angajamentele sub formă de numerar și depozite s-au diminuat cu 1,44 mil. USD.

În trimestrul I 2023, au fost valorificate împrumuturi în valoare de 254,81 mil. USD și rambursate - 90,35 mil. USD. Administrația publică a contractat împrumuturi externe noi în valoare de 184,42 mil. USD, principalii creditori fiind Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare - 148,83 mil. USD, Fondul Monetar Internațional - 27,76 mil. USD, Asociația Internațională de Dezvoltare - 6,63 mil. USD, Fondul Internațional pentru Dezvoltare Agricolă - 0,65 mil. USD.

Poziția investițională internațională a Republicii Moldova, la 31.03.2023, a constituit -6 437,84 mil. USD (sau 43,5 la sută raportat la PIB), soldul net debitor majorându-se față de sfârșitul anului 2022 cu 6,6 la sută.

Poziția activelor financiare externe a însumat 6 720,99 mil. USD, majorându-se cu 3,8 la sută de la începutul anului, iar a

pasivelor – 13 158,83 mil. USD, în creștere cu 5,2 la sută. Raportul dintre poziția activelor și pasivelor externe a constituit 51,1 la sută (-0,6 p.p. față de situația de la finele anului 2022).

Majorarea poziției activelor financiare externe, pe parcursul trimestrului I 2023, a fost determinată de majorarea poziției activelor de rezervă cu 4,6 la sută, precum și de creșterile poziției activelor sub formă de împrumuturi - cu 17,9 la sută, credite comerciale și avansuri – cu 2,8 la sută, a celor sub formă de investiții directe - cu 4,5 la sută și a poziției investițiilor de portofoliu – cu 0,7 la sută.

Poziția activelor oficiale de rezervă a constituit 4 679,35 mil. USD la 31.03.2023, ceea ce corespunde tuturor criteriilor de suficiență: acoperirea a cel puțin 3 luni de importuri de bunuri și servicii (au acoperit 5,4 luni de import efectiv); acoperirea integrală prin rezerve a datoriei externe pe termen scurt (au acoperit 170,6 la sută); acoperirea a 20,0 la sută din masa monetară M2 (au acoperit 89,3 la sută); acoperirea a 100-150 la sută din suma: 30 la sută din datoria externă pe termen scurt + 15,0 la sută din alte angajamente externe + 5,0 la sută din M2 + 5,0 la sută din exporturi de bunuri și servicii (au acoperit 216,6 la sută).

Evoluția poziției pasivelor financiare a fost determinată de majorarea cu 4,7 la sută a angajamentelor sub formă de alte investiții, în special a celor sub formă de împrumuturi, în creștere cu 4,9 la sută, precum și credite comerciale și avansuri - cu 5,6 la sută. Concomitent, și angajamentele sub formă de investiții directe s-au majorat cu 5,8 la sută comparativ cu 31.12.2022, influențând poziția pasivelor financiare.

Datoria externă brută a Republicii Moldova a crescut cu 4,1 la sută pe parcursul trimestrului I 2023 și la 31.03.2023 a totalizat 9 846,19 mil. USD, ceea ce constituie 66,6 la sută raportat la PIB (+1,4 p.p. față de 31.12.2022).

Cea mai mare parte a soldului datoriei externe brute îi revine datoriei pe termen lung (72,1 la sută), care a constituit 7 102,65 mil. USD la 31.03.2023, majorându-se cu 3,8 la sută de la finele anului 2022. Datoria externă pe termen scurt s-a majorat cu 4,9 la sută pe parcursul trimestrului I 2023 și la 31.03.2023 a constituit 2 743,54 mil. USD.

Datoria externă publică a crescut cu 6,5 la sută, comparativ cu finele anului 2022, și a reprezentat 35,3 la sută din totalul datoriei externe, totalizând 3 476,97 mil. USD. Conform situației din 31.03.2023, principalul creditor al statului este Fondul Monetar Internațional cu o pondere de 30,1 la sută din totalul datoriei publice (1 046,69 mil. USD), urmat de Grupul Băncii Mondiale cu 27,0 la sută sau 938,63 mil. USD.

Datoria externă privată a constituit 64,7 la sută din totalul datoriei externe și s-a cifrat la 6 369,22 mil. USD, majorându-se față de 31.12.2022 cu 2,8 la sută. Ponderea majoră, de 55,7 la sută din total, a revenit societăților nefinanciare, creditarea intragrup din cadrul investițiilor directe a avut o pondere de 30,3 la sută din totalul datoriei externe private, societățile care acceptă depozite – 8,2 la sută, alte societăți financiare – 4,8 la sută, iar gospodăriilor populației le-a revenit o pondere de 1,0 la sută. Conform situației de la 31.03.2023, 9,7 la sută din totalul datoriei private a revenit organizațiilor internaționale, iar altor creditori, atât bănci, cât și societăți nefinanciare - 90,3 la sută din total. Principalul creditor al sectorului privat din cadrul organizațiilor internaționale a fost BERD - cu 66,8 la sută, urmat de BEI - cu 24,2 la sută din datoria privată.

Mai multe detalii privind evoluția conturilor internaționale pot fi găsite în materialele analitice publicate pe pagina web a BNM:

— [Conturile internaționale ale Republicii Moldova în trimestrul I 2023 \(date provizorii\)](#) [1]

Seriile statistice în Baza de date interactivă:

— [Balanța de plăți \(MBP6\)](#) [2];

— [Poziția investițională internațională \(MBP6\)](#) [3];

— [Datoria externă brută \(MBP6\)](#) [4].

1. Calculat în baza datelor BNS privind indicii valorii unitare la export și import.
2. Date elaborate de BNM în baza datelor BNS, prin excluderea bunurilor pentru/după prelucrare (pentru care nu are loc schimbul dreptului de proprietate) și vânzărilor magazinelor duty-free.
3. Date elaborate de BNM în baza datelor BNS, selecții la import (prețuri CIF) după principiul țării de livrare, prin excluderea bunurilor pentru/după prelucrare (pentru care nu are loc schimbul dreptului de proprietate).

See also

Tags

[Balanța de Plăți](#) [5]

[Datoria Externă](#) [6]

[Poziția Investițională Internațională](#) [7]

[statistics](#) [8]

Source URL:

<http://www.bnm.md/en/node/65417>

Related links:

[1] <http://www.bnm.md/ro/content/conturile-internationale-ale-republicii-moldova-trimestrul-i-2023-date-provizorii> [2] <http://www.bnm.md/bdi/pages/reports/dbp/DBP17.xhtml> [3] <http://www.bnm.md/bdi/pages/reports/dbp/DBP20.xhtml> [4] <http://www.bnm.md/bdi/pages/reports/dbp/DBP18.xhtml> [5] [http://www.bnm.md/en/search?hashtags\[0\]=Balanța de Plăți](http://www.bnm.md/en/search?hashtags[0]=Balanța de Plăți) [6] [http://www.bnm.md/en/search?hashtags\[0\]=Datoria Externă](http://www.bnm.md/en/search?hashtags[0]=Datoria Externă) [7] [http://www.bnm.md/en/search?hashtags\[0\]=Poziția Investițională Internațională](http://www.bnm.md/en/search?hashtags[0]=Poziția Investițională Internațională) [8] [http://www.bnm.md/en/search?hashtags\[0\]=statistics](http://www.bnm.md/en/search?hashtags[0]=statistics)